

OBSAH

Použité zkratky	25
Úvod	27
Uplatnění hmotněprávních a procesních předpisů	29
Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů	30
1 Struktura ZDP	30
2 Poplatníci	31
2.1 Rozdělení poplatníků – fyzických osob z hlediska daňové příslušnosti v ČR	31
2.1.1 Poplatníci s neomezenou daňovou povinností – rezidenti	31
2.1.2 Poplatníci s omezenou daňovou povinností – nerezidenti	31
2.2 Jakým způsobem se určí rezident a nerezident	32
2.2.1 Smlouva není uzavřena	32
2.2.1.1 Kdo je rezidentem podle ZDP	32
2.2.1.2 Kdo je nerezidentem podle ZDP	32
2.2.3 Pojmy bydliště a obvyklé zdržování se podle ZDP	33
2.3 Smlouva je uzavřena	34
2.3.1 Pravidla, která jsou běžně používána ve smlouvách	35
2.4 Praktické problémy s určením rezidence	37
2.5 Struktura smluv o zamezení dvojího zdanění a přehled uzavřených smluv	39
2.5.1 Hlavní účely smluv	39
2.5.2 Struktura smluv	40
2.5.2.1 Stručný obsah smluv	41
2.5.2.2 Přehled smluv České republiky o zamezení dvojího zdanění v oboru daní z příjmů a majetku	45
2.6 Zdaňování zahraničních příjmů rezidentů ČR	48
2.6.1 Vyloučení dvojího zdanění zahraničních příjmů	48
2.6.1.1 Není uzavřena smlouva o zamezení dvojího zdanění	48
2.6.1.2 Smlouva o zamezení dvojího zdanění je uzavřena	48
2.6.2.1 Metoda prostého zápočtu daně	49
2.6.2.2 Vynětí příjmů	50
2.7 Zdaňování tuzemských příjmů nerezidentů ČR	51
2.7.1 Jak se tyto příjmy zdaňují	51
2.7.1.1 Vybírání záloh na daň	52

2.7.1.2	Vybírání daně srážkou	52
2.7.1.3	Zajištění daně	53
2.7.2	Zdanění jednotlivých druhů příjmů	53
2.7.2.1	Příjmy z činností vykonávaných prostřednictvím stále provozovny	54
2.7.2.2	Příjmy ze závislé činnosti	54
2.7.2.3	Příjmy ze služeb	55
2.7.2.4	Příjmy z prodeje nemovitostí	56
2.7.2.5	Příjmy z užívání nemovitostí	56
2.7.2.6	Příjmy z nezávislých činností	56
2.7.2.7	Příjmy umělců a sportovců	57
2.7.2.8	Další příjmy vyplácené rezidenty ČR a stálými provozovny	57
3	Předmět daně	60
3.1	Které příjmy jsou předmětem daně	60
3.1.1	Příjmy peněžní	61
3.1.2	Příjmy nepeněžní	61
3.1.3	Proč a jak zařadit příjmy do jedné z pěti skupin příjmů § 6 až 10 ZDP	62
3.2	Které příjmy nejsou předmětem daně	63
3.2.1	Příjmy uvedené v § 3 ZDP	64
3.2.1.1	Dary	64
3.2.1.2	Úvěry a půjčky	64
3.2.1.3	Příjmy z rozšíření nebo zúžení společného jmění manželů	65
3.2.1.4	Další příjmy, které nejsou předmětem daně	65
3.2.2	Příjmy uvedené v § 6 ZDP	66
3.2.2.1	Náhrady cestovních výdajů	66
3.2.2.2	Pracovní oblečení a ochranné pomůcky	66
3.2.2.3	Částky přijaté zaměstnancem na nákupy	67
3.2.2.4	Náhrady za opotřebení vlastního nářadí	68
3.2.3	Příjmy uvedené v § 7 ZDP	68
4	Příjmy osvobozené od daně	69
4.1	Příjmy osvobozené od daně podle § 4 ZDP	69
4.1	Příjem z prodeje nemovitostí	69
4.1.1	Osvobození příjmů z prodeje bytů a rodinného domu	70
4.1.1.1	Byt či rodinný dům nebyl zahrnut v obchodním majetku	71
4.1.1.2	Prodej bytu zahrnutého do obchodního majetku	71

4.1.1.3 Příjem z budoucího prodeje	72
4.1.1.4 Co se rozumí bydlištěm v případě prodeje bytu	72
4.1.1.5 Osvobození příjmů z prodeje ostatních nemovitostí	73
4.1.2.1 Prodej nemovitosti nezahrnuté do obchodního majetku	73
4.1.2.2 Prodej nemovitosti zahrnuté do obchodního majetku	74
4.1.2.3 Nabytí nemovitosti v dědictví	74
4.1.2.4 Smlouva o budoucím prodeji nemovitosti	75
4.1.2.5 Prodej rozestavěné nemovitosti (nezkolaudované)	76
4.1.2.6 Osvobození příjmu z prodeje nemovitosti nabyté v restituci	77
4.1.3 Kam zařadit zdanitelný příjem z prodeje nemovitosti	78
4.1.4 Daň z převodu nemovitosti při prodeji nemovitosti	78
4.1.5 Které datum se považuje za den nabytí nemovitosti	79
4.2 Osvobození příjmů z prodeje movitých věcí	81
4.2.1 Kdy není příjem z prodeje movitých věcí osvobozen od daně	81
4.2.2 Datum nabytí movité věci	82
4.3 Přijaté náhrady a jiná plnění	83
4.3.1 Náhrady osvobozené od daně	83
4.3.1.1 Náhrada za škody	83
4.3.1.2 Náhrada za nemajetkovou újmu	84
4.3.1.3 Plnění z pojištění majetku občana	84
4.3.1.4 Plnění z pojištění odpovědnosti za škodu	84
4.3.2 Náhrady neosvobozené od daně	85
4.3.2.1 Platby přijaté jako náhrada za ztrátu příjmů	85
4.3.2.2 Náhrada škody na majetku zahrnutém do obchodního majetku	85
4.3.2.3 Náhrada škody na majetku sloužícího v době vzniku škody k pronájmu	86
4.3.2.4 Plnění z pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou v souvislosti s podnikatelskou nebo jinou samostatnou výdělečnou činností poplatníka	86
4.3.2.5 Plnění z pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou poplatníkem v souvislosti s pronájmem	87
4.4 Osvobození příjmů ze soutěží a slosování	88
4.4.1 Příjmy z veřejné soutěže a sportovní soutěže	88
4.4.2 Příjmy z reklamní soutěže, z reklamního slosování	89
4.5 Osvobození příjmů a majetku nabytého podle zvláštních předpisů – restituce	89
4.6 Příjmy z nemocenského a sociálního pojištění, důchody apod.	90

4.7 Osvobození přijatého výživného	91
4.8 Dávky a služby sociální péče	92
4.9 Odměny dárcům krve	92
4.10 Stipendia, podpory a příspěvky z nadací, nadačních fondů a občanských sdružení	92
4.11 Osvobozené plnění z pojištění osob	93
4.12 Převod práv na obchodních společnostech a účastí na družstvu	93
4.12.1 Které příjmy jsou osvobozené od daně	93
4.12.2 Podmínky pro osvobození	94
4.12.3 Den nabytí členských práv družstva a den nabytí účasti na obchodních společnostech	94
4.12.3.1 Den „nabytí“ u členských práv družstva	94
4.12.3.2 Den „nabytí“ podílů (účasti) společníka na společnosti s ručením omezeným a komanditisty komanditní společnosti	95
4.13. Úroky z vkladů ze stavebního spoření	96
4.14 Náhrada za uvolnění bytu	96
4.15 Přijaté dotace	98
4.16 Přeplatky zaviněné správcem daně	98
4.17 Příjem z prodeje cenných papírů	99
4.17.1. Prodej cenných papírů nabytých poplatníkem v rámci kuponové privatizace	99
4.17.2 Prodej ostatních cenných papírů	99
4.17.3 Vrácení zaměstnaneckých akcií	100
4.17.4 Podílové a investiční fondy	100
4.17.5 Příjmy z kapitálového majetku	100
4.17.6 Přeměna obchodní společnosti	100
4.17.7 Výměna akcií emitentem za jiné akcie	101
4.17.8 Den nabytí cenných papírů	101
4.18 Dary přijaté v souvislosti s podnikáním	101
4.19 Příjem plynoucí jako náhrada za věčné břemeno	102
4.20. Příjmy z grantu Evropského společenství	102
4.21 Ostatní příjmy od daně osvobozené	102
4.3 Příjmy osvobozené od daně podle § 6 ZDP	103
4.3.1 Hodnota stravování	103
4.3.2 Bezúročné půjčky	103
4.3.3 Poskytnuté dary	105
4.3.4 Sociální výpomoci	105
4.3.5 Příspěvek na penzijní připojištění	105
4.3.6 Příspěvek na soukromé životní pojištění	106
4.4 Příjmy osvobozené od daně podle § 10 ZDP	106

4.4.1 Příjmy z příležitostných činností	107
4.4.2 Výhry z loterií, sázek a jiných podobných her	107
5 Základ daně a daňová ztráta	108
5.1 Základ daně podle § 5 ZDP	108
5.1.1 Z čeho se skládá základ daně	109
5.1.2 Vrácené příjmy a výdaje	109
5.1.2.1. Vrácení příjmů, které byly zahrnuty v předchozích zdaňovacích obdobích do základu daně	109
5.2.2 Vrácení výdajů příjemcem uplatněných v předchozích zdaňovacích obdobích do daňových výdajů	110
5.2.3 Příjem ze závislé činnosti zahrnutý v předchozích zdaňovacích obdobích do základu daně	111
5.2.4 Daňové výdaje před zahájením činnosti u poplatníka s příjmy podle § 7 a 9 ZDP	111
5.2.5 Přejed z účtování z jedné účetní soustavy do druhé	113
5.2.5.1 Postup při přechodu účtování z podvojného na jednoduché účetnictví	113
5.2.5.2 Postup při přechodu účtování z jednoduchého na podvojný účetnictví	114
5.3 Základ daně podle § 23 ZDP	114
5.3.1 Úprava hospodářského výsledku nebo rozdílu mezi příjmy a výdaji pro účely stanovení základu daně	115
5.3.1.1 Základ daně je větší než hospodářský výsledek nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji	115
5.3.1.2 Základ daně je menší než hospodářský výsledek nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji	117
5.3.2 Jaké částky se do základu daně nezahrnují	119
5.3.3 Peněžní a nepeněžní příjem	119
5.3.4 Ceny „obvyklé“ v obchodních vztazích	119
5.3.5 Úprava „základu daně“ při ukončení a přerušení činnosti	120
5.3.5.1 Úprava „základu daně“ u poplatníků účtujících v soustavě podvojného účetnictví	121
5.3.5.2 Poplatníci účtující v soustavě jednoduchého účetnictví	122
5.3.5.3 Poplatníci, kteří nejsou účetní jednotkou	123
5.3.6 Změna způsobu uplatňování výdajů při podnikání nebo pronájmu	123
5.3.7 Ukončení činnosti poplatníka z důvodu jeho úmrtí	124
5.3.8 Samostatný základ daně uváděný v daňovém přiznání typu „B“	124

5.4 Daňová ztráta	126
5.4.1 Vznik ztráty	126
5.4.2 Odečtení ztráty v následujících zdaňovacích obdobích	127
6 Nezdaniitelné částky ze základu daně	137
6.1 Základní nezdaniitelná částka	137
6.2 Nezdaniitelná částka na vyživované dítě	138
6.2.1 Soustavná příprava na budoucí povolání	139
6.2.1.1 Kdy začíná a končí příprava na budoucí povolání	139
6.2.2 Kdo může odpočet na dítě uplatnit	140
6.3 Nezdaniitelná částka na vyživovanou manželku či manžela	141
6.3.1 Druh a družka	142
6.4 Poplatník s částečným invalidním důchodem	142
6.5 Poplatník s plným invalidním důchodem	142
6.5.1 Souběh nároku na invalidní i starobní důchod	143
6.6 Poplatník s průkazem ZTP/P	143
6.7 Nezdaniitelná částka u studentů	143
6.8 Vysvětlení pojmu domácnost	143
6.9 Krácení nároku na nezdaniitelné částky	144
6.10 Odpočet hodnoty poskytnutých darů	145
6.11 Odpočet úroků z úvěrů na bytové potřeby	147
6.11.1 Co se rozumí bytovými potřebami	147
6.11.2 Maximální výše a způsob odpočtu úroků	149
6.12 Příspěvek poplatníka na penzijní připojištění	150
6.13 Pojistné na soukromé životní pojištění	151
6.14 Prokazování nároku na odpočet nezdaniitelných částek	151
7 Odčitatelné položky snižující základ daně	153
7.1 Odpočet ztráty	153
7.2 Odpočet části vstupní ceny nového hmotného majetku od základu daně	154
7.2.1 Kdo může odečíst část vstupní ceny hmotného majetku	154
7.2.2 Jakou část vstupní ceny lze odečíst	155
7.2.3 U kterého majetku nelze odpočet uplatnit	156
7.3 Odečet části nákladů vynaložených na výchovu žáků	157
7.4 Přesun odpočtu do dalšího zdaňovacího období	157
7.5 Zánik nároku na uplatněný odpočet	157
8 Sazba daně a slevy na dani	159
8.1 Výpočet daně podle tabulky	159
8.1.1 Sazba daně z příjmů za rok 2001	159

8.2 Sazby pro výpočet daně ze samostatného základu daně	159
8.3 Zdaňování příjmů tzv. zvláštní sazbou daně	160
8.4 Slevy na dani z příjmů	161
9 Příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky	163
9.1 Co se považuje za příjmy ze závislé činnosti	163
9.1.1 Příjmy z pracovněprávního, služebního, členského nebo obdobného poměru	163
9.1.1.1 Příjmy plynoucí na základě smluv podle zákoníku práce	163
9.1.1.2 Příjmy plynoucí na základě jiných smluv	164
9.1.1.2.1 Co je důvodem zastírání skutečného stavu	165
9.1.1.3 Ekonomický zaměstnavatel	165
9.1.2 Příjmy poplatníka, který není povinen dbát pokynů plátce	167
9.1.3 Příjmy členů kolektivních orgánů právnických osob	167
9.1.4 Další příjmy související s výkonem závislé činnosti	168
9.1.5 Co se považuje za funkční požitky	168
9.1.6 Zaměstnanec a zaměstnavatel	168
9.2 Oceňování nepeněžních příjmů	169
9.2.1 Co se považuje za nepeněžní příjmy a jejich ocenění	169
9.2.1.2 Poskytování služebního vozidla i pro soukromé účely zaměstnance, bezplatné poskytnutí vozidla	170
9.2.1.3 Poskytnutí vozidla za úplatu	171
9.3 Způsoby vybírání a placení DPFO ze závislé činnosti	172
9.3.1 Zdaňování příjmů zvláštní sazbou daně	172
9.3.1.1 Za jakých podmínek se použije sazba daně 15 %	172
9.3.1.1.1 Výpočet daně	173
9.3.1.2 Za jakých podmínek se použije sazba daně 25 %	173
9.3.2 Vybírání daně formou záloh	174
9.3.2.1 Základ pro výpočet záloh	174
9.3.2.2 Tabulka pro výpočet měsíční zálohy u zaměstnance, který má podepsané prohlášení	175
9.3.2.3 Výpočet záloh u zaměstnance, který nemá podepsané prohlášení	175
9.3.3 Prohlášení zaměstnance	176
9.3.4 Prokazování nároku na nezdanitelné částky	178
9.3.5 Roční zúčtování záloh	181
9.3.6 Potvrzení o příjmech	183
9.3.7 Další povinnosti zaměstnavatele	183

10 Příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti	185
10.1 Příjmy ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství	185
10.1.2 Stanovení dílčího základu daně	186
10.2 Příjmy živnostníků	187
10.3 Příjmy z jiného podnikání podle zvláštních předpisů	188
10.4 Podíly společníků v. o. s. a komplementářů k. s.	189
10.5 Příjmy z užití autorských a jiných obdobných práv	189
10.5.1 Zvláštní sazba daně	190
10.6 Příjmy z výkonu nezávislého povolání	190
10.7 Příjmy znalců, tlumočníků, rozhodců a zprostředkovatelů kolektivních sporů apod.	191
10.8 Rozdělení příjmů na spolupracující osoby	191
10.8.1 Spolupracující manželka (manžel)	192
10.8.2 Rozdělení na ostatní spolupracující osoby	195
10.9 Daň z příjmů dosažených za více zdaňovacích období	196
10.9.1 Druhy příjmů, které lze tímto způsobem zdaňovat	196
10.9.2 Výpočet daně	197
10.10 Hospodářský rok	198
10.11 Daň stanovená paušální částkou	201
10.11.1 Podmínky, které musí poplatník splnit, aby mu mohla být paušální sazba daně stanovena	201
10.11.2 V jakém termínu je možno o stanovení paušální daně požádat?	202
10.11.3 Stanovení paušální daně správcem daně	204
10.11.4 Poplatník dosáhne ve zdaňovacím období, za které byla stanovena paušální daň, i jiné příjmy.	204
10.11.5 Poplatník dosáhne ve zdaňovacím období vyšší příjmy ...	205
10.11.6 Stanovení paušální daně na více zdaňovacích období a zrušení paušální daně	205
11 Příjmy z kapitálového majetku	206
11.1 Podíly na zisku, úroky a jiné výnosy z držby cenných papírů	206
11.1.1 Příjmy ze zdrojů na území České republiky	207
11.1.2 Příjmy ze zdrojů v zahraničí	207
11.2 Podíly na zisku tichého společníka	208
11.2.1 Příjmy ze zdrojů na území České republiky	208
11.2.2 Příjmy ze zdrojů v zahraničí	208
11.3 Úroky, výhry a jiné výnosy z vkladů na vkladních knížkách a úrok z peněžních prostředků na vkladovém účtu	208
11.3.1 Příjmy ze zdrojů na území České republiky	208

11.3.2 Příjmy ze zdrojů v zahraničí	209
11.4 Výnosy z vkladních listů a vkladů jim naroven postavených	209
11.4.1 Příjmy ze zdrojů na území České republiky	209
11.4.2 Příjmy ze zdrojů v zahraničí	210
11.5 Dávky z penzijního připojištění	210
11.5.1 Příjmy ze zdrojů na území České republiky	210
11.5.2 Příjmy ze zdrojů v zahraničí	210
11.6 Plnění ze soukromého životního pojištění	210
11.6.1 Příjmy ze zdrojů na území České republiky	211
11.6.2 Příjmy ze zdrojů v zahraničí	211
11.7 Úroky a jiné výnosy z úvěrů, úroky z vkladů na běžných účtech apod.	211
11.7.1 Příjmy ze zdrojů na území České republiky	211
11.7.2 Příjmy ze zdrojů v zahraničí	211
11.8 Úrokové a jiné výnosy z držby směn	212
11.8.1 Příjmy ze zdrojů na území České republiky	212
11.8.2. Příjmy ze zdrojů v zahraničí	212
11.9 Dluhopisy	212
11.9.1 Příjmy ze zdrojů na území České republiky	213
11.9.2 Příjmy ze zdrojů v zahraničí	213
11.10 Příjmy z prodeje předkupního práva na cenné papíry	214
11.10.1 Příjmy ze zdrojů na území České republiky	214
11.10.2 Příjmy ze zdrojů v zahraničí	214
11.11 Dluhopisy vydané v zahraničí poplatníkem se sídlem v ČR nebo Českou republikou	214
11.12 Příjmy plynoucí do společného jmění manželů	214
12 Příjmy z pronájmu podle § 9 ZDP	215
12.1 Jaké příjmy patří do § 9 ZDP	215
12.1.1 Příjmy z pronájmu nemovitostí	215
12.1.2 Příjmy z pronájmu věcí movitých	216
12.2 Dílčí základ daně	218
12.2.1 Výdaje v prokázané výši	218
12.2.2 Výdaje paušální	218
12.2.3 Uplatnit paušální, nebo skutečné výdaje?	218
12.3 Lze účtovat o pronájmu?	219
12.4 Pronájem majetku ve spoluvlastnictví	220
12.4.1 Majetek ve společném jmění manželů (bezpodílové spoluvlastnictví)	220
12.4.2 Majetek v podílovém spoluvlastnictví	221
12.4.2.1 Příjmy plynoucí do 31. 12. 2000	221

12.4.2.2 Příjmy plynoucí od 1. 1. 2001	222
12.5 Nepeněžní příjmy při pronájmu	223
12.5.1 Hrazení nájemného nepeněžním plněním	223
12.5.2 Nepeněžní plnění vynaložené nájemcem nad rámec nájemného se souhlasem majitele	223
12.5.2.1 Technické zhodnocení provedené nájemcem – neodpisuje nájemce ani nebyla zvýšena vstupní cena pro odpisy u pronajímatele	224
12.5.2.2 Technické zhodnocení provedené nájemcem – odpisuje nájemce se souhlasem vlastníka	225
12.5.2.3 Technické zhodnocení provedené nájemcem – zvýší o něj vstupní cenu vlastník	226
12.6 Daňový dopad záloh na služby při pronájmu nemovitostí	226
12.7 Daňové dopady související s odstupným za uvolnění bytu	228
12.7.1 Odstupné obdržené nájemcem	228
12.7.2 Odstupné poskytnuté pronajímatelem	229
13 Ostatní příjmy	230
13.1 Jednotlivé druhy ostatních příjmů	230
13.1.1 Příjmy z příležitostných činností, pronájmu a zemědělské výroby	230
13.1.2 Příjmy z převodu nemovitostí, věcí movitých a cenných papírů	231
13.1.2.1 Příjmy z převodu vlastních nemovitostí	231
13.1.2.2 Příjmy z převodu movitých věcí	232
13.1.2.3 Příjmy z převodu cenných papírů	233
13.1.3 Příjmy z převodu účasti na obchodních společnostech	233
13.1.4 Příjmy ze zděděných práv	234
13.1.5 Výživné a důchody	234
13.1.6 Podíly na obchodní společnosti nebo družstvu při jejich likvidaci	234
13.1.7 Vypořádací podíly při zániku účasti na společnosti nebo družstvu	235
13.1.8 Výhry v loteriích, sázkách, reklamních soutěžích apod.	235
13.1.9 Ceny z veřejných a sportovních soutěží	236
13.1.10 Příjmy společníka v. o. s. nebo komplementáře k. s.	237
13.2 Prodej na splátky	237
13.3 Příjmy plynoucí manželům ze společného jmění	238
13.4 Stanovení dílčího základu daně	239
13.5 Samostatný základ daně	240

14 Daňové výdaje	241
14.1 Způsob uplatnění výdajů	241
14.1.1 Výdaje paušální	241
14.1.2 Výdaje prokázané	241
14.2 Některé výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů uvedené v § 24 ZDP	243
14.2.1 Odpisy	243
14.2.1.1 Daňové odpisy	243
14.2.1.2 Účetní odpisy	244
14.2.2 Zůstatková cena hmotného a nehmotného majetku	244
14.2.3 Daně v daňových výdajích	246
14.2.3.1 Které daně je možno zahrnout do daňových výdajů	246
14.2.3.2 Které daně nelze zahrnout do daňových výdajů	248
14.2.4 Škody v daňových výdajích	249
14.2.4.1 Jak je definována škoda v ZDP	249
14.2.4.2 Za jakých podmínek je škoda vzniklá na majetku sloužícímu k podnikání daňovým výdajem	249
14.2.4.3 Škoda na hmotném majetku	250
14.2.4.4 Škoda na zásobách	251
14.2.4.5 Živelní pohromy a vzniklé škody	253
14.2.4.6 Neznámý pachatel a škoda jím způsobená	254
14.2.4.7 Manka a technologické normy	255
14.2.5 Pojistné	256
14.2.5.1 Pojištění majetku	256
14.2.5.2 Pojistné na sociální a zdravotní pojištění	256
14.2.5.3 Pojistné na sociální a zdravotní pojištění – spolupracující osoby	257
14.3 Výdaje na pořízení karet, které zakládají nárok na slevy	257
14.4 Úroky z úvěrů	258
15 Operativní a finanční pronájem	259
15.1 Operativní pronájem	259
15.1.1 Pronájem podle občanského zákoníku	259
15.1.2 Operativní pronájem z daňového hlediska	261
15.1.3 Odkoupení věci po ukončení nájmu nájemcem	261
15.2 Finanční pronájem s následnou koupí najaté věci	262
15.2.1 Charakteristika finančního pronájmu	262
15.2.2 Leasingová marže	263
15.2.3 Splátkové období	263

15.2.4 Splátkový kalendář	263
15.2.5 Co může být předmětem finančního pronájmu z hlediska ZDP	264
15.2.6 Jaké podmínky musí být splněny v případě finančního pronájmu	264
15.2.6.1 Podmínka doby nájmu	264
15.2.6.2 Podmínka odkoupení pronajímané věci	264
15.2.6.3 Podmínka výše kupní ceny	265
15.2.6.4 Podmínka zahrnutí věci do obchodního majetku	265
15.2.7 Počátek doby nájmu	265
15.2.8 Nabytí movitého předmětu nájmu do vlastnictví nájemce	266
15.2.9 Finanční pronájem a daň z příjmů	266
15.2.9.1 Časové rozlišení u poplatníků účtujících v soustavě podvojného účetnictví	267
15.2.9.2 Časové rozlišení u poplatníků účtujících v soustavě jednoduchého účetnictví	267
15.2.9.3 Struktura plateb u finančního pronájmu	267
15.2.9.4 První velká platba	267
15.2.9.5 Splátky nájemného	268
15.2.9.6 Kupní cena	268
15.2.9.7 Vstupní cena předmětu	268
15.2.9.8 Na jak dlouhé období se rozlišuje výše nájemného	269
15.2.10 Nestandardní ukončení smlouvy	269
15.2.10.1 Postoupení smlouvy	270
15.2.10.2 Porušení podmínek smlouvy o finančním pronájmu – dojde k odkoupení předmětu nájemcem	272
15.2.10.3 Smlouva o finančním pronájmu s následnou koupí najaté věci je předčasně ukončena – nedojde k odkoupení předmětu nájemcem	273
15.2.11 Finanční leasing a DPH	274
15.2.12 Předmět pronájmu je zčásti používán pro soukromé účely	275
15.2.13 Změny podmínek smlouvy	275
15.2.14 Prodloužení a zkrácení doby leasingu	276
15.2.15 Nájemné u finančního pronájmu s následnou koupí hmotného majetku, jehož vstupní cena je menší než 40 000 Kč	276

16 Hmotný a nehmotný majetek	277
16.1 Jaký hmotný majetek lze daňově odpisovat	277
16.1.1 Samostatné movité věci	278
16.1.2 Soubory movitých věcí	278
16.1.3 Budovy, domy a byty	279
16.1.4 Stavby	279
16.1.5 Pěstitelské celky	279
16.1.6 Základní stádo a tažná zvířata	279
16.1.7 Jiný majetek	280
16.1.7.1 Technické zhodnocení	280
16.1.7.2 Výdaje na otvírku nových lomů, pískoven a hlinišť	281
16.1.7.3 Technická rekultivace	281
16.1.7.4 Výdaje hrazené nájemcem	281
16.1.8 Evidence hmotného majetku u poplatníka	282
16.2 Hmotný majetek vyloučený z odpisování	282
16.3 Vstupní cena	282
16.3.1 Majetek nabytý kupní smlouvou	283
16.3.2 Majetek pořízený nebo vyrobený ve vlastní režii	283
16.3.3 Nesplacená pohledávka	284
16.3.4 Majetek nabytý zděděním nebo darováním	284
16.3.5 Majetek nabytý v ostatních případech	285
16.3.6 Technické zhodnocení na majetku, jehož účetní odpisy jsou výdajem podle § 24 odst. 2 písm. v) ZDP	285
16.3.7 Reprodukční pořizovací cena	285
16.3.8 Vstupní cena majetku odpisovaného podle ZDP a technické zhodnocení	286
16.3.9 Vstupní cena a přijaté dotace na pořízení hmotného majetku či jeho technické zhodnocení	286
16.3.10 Vstupní cena hmotného majetku ve spoluvlastnictví	287
16.4 Zůstatková cena	287
16.5 Nehmotný majetek	288
16.6 Odpisy daňové a účetní	288
16.6.1 Odpisy daňové	289
16.6.1.1 Kdo odpisuje	289
16.6.1.2 Odpis v poloviční výši	289
16.6.1.3 Majetek používaný k podnikání pouze zčásti	290
16.6.1.4 Přerušování odpisování	290
16.6.1.5 Zatřídění majetku a způsoby odpisování	290
16.6.1.5.1 Odpis rovnoměrný	291
16.6.1.5.2 Odpisování zrychlené	292

16.6.1.6 Uplatnění daňových odpisů v případě daně stanovené paušální částkou	294
16.6.1.7 Daňové odpisy a hospodářský rok	295
16.6.1.7.1 Přechod na účtování v hospodářském roce	295
16.6.1.7.2 Odpisy při přechodu z hospodářského roku na období kalendářního roku.	296
16.6.2 Odpisy účetní	297
17 Rezervy	299
17.1 Rezerva na opravu hmotného majetku	299
17.1.1 Na jaký majetek je možno rezervu vytvářet	299
17.1.2 Kteří poplatníci mohou rezervu vytvářet	300
17.1.3 Kdy nelze vytvářet rezervu	300
17.1.4 Tvorba zákonné rezervy na opravu	300
17.1.5 Čerpání rezervy a její zrušení	301
17.2 Další zákonné rezervy a opravné položky	302
17.3 Rezervy a opravné položky, jejichž tvorba byla zahájena před 1. 1. 1998	303
17.4 „Nezákonné“ rezervy	303
18 Sdružení	305
18.1 Sdružení jako právní subjekt	305
18.2 Sdružení bez právní subjektivity	305
18.2.1 Smlouva o sdružení	306
18.2.2 Účetnictví sdružení	306
18.2.3 Účel vzniku sdružení	307
18.2.4 Sdružení a daňové zákony	307
18.2.5 Majetek poskytnutý účastníky sdružení	308
18.2.6 Účet u banky	309
18.2.7 Vystoupení společníka ze sdružení	309
18.2.7.1 Vypořádání příjmů a výdajů k datu vystoupení	309
18.2.8 Ukončení činnosti sdružení	311
19 Cestovní náhrady při pracovní cestě	312
19.1 Podle jakého zákona se řídí poskytování cestovních náhrad u jednotlivých subjektů	312
19.2 Zaměstnanec	313
19.2.1 Nárok na náhrady při tuzemské pracovní cestě	314
19.2.2 Nárok na náhrady při zahraniční pracovní cestě	314

19.2.3 Výdaje (náklady) zaměstnavatele	315
19.3 Fyzická osoba (podnikatel)	315
19.3.1 Poskytnutí náhrad při tuzemské pracovní cestě	315
19.3.2 Poskytnutí náhrad při zahraniční pracovní cestě	317
20 Používání motorových vozidel při pracovních cestách a výdaje	
za spotřebované pohonné hmoty	318
20.1. Sazba základní náhrady	318
20.1.2. Případy, kdy se sazba základní náhrady stanoví odlišně	318
20.2 Náhrada výdajů za spotřebované pohonné hmoty	319
20.2.1 Pracovní cestu vykonává zaměstnanec	319
20.2.2 Pracovní cestu vykonává podnikatel	320
20.2.2.1 Stanovení spotřeby PHM	320
20.2.2.2 Stanovení ceny PHM	321
20.3 Zaměstnanec	322
20.3.1 Zaměstnavatel se dohodne se zaměstnancem na použití silničního motorového vozidla jiného než vozidla zaměstnavatele	322
20.3.1.1 Použití osobního automobilu	322
20.3.1.2 Použití nákladního automobilu nebo autobusu	322
20.3.1.3 Ostatní daňové výdaje zaměstnavatele	323
20.3.2 Vozidlo je poskytnuto zaměstnavatelem	323
20.4 Fyzická osoba (podnikatel)	323
20.4.1 Vozidlo vložené do obchodního majetku	323
20.4.1.1 Motorová vozidla používaná při zahraničních pracovních cestách	324
20.4.1.2 Ostatní daňové výdaje	324
20.4.1.3 Vozidlo ve společném jmění manželů používané k podnikatelské činnosti obou manželů	325
20.4.2 Silniční motorové vozidlo nezahrnuté v obchodním majetku podnikatele – fyzické osoby (netýká se vozidla v nájmu)	326
20.4.2.1 Vozidlo není a nebylo zahrnuto v obchodním majetku podnikatele	326
20.4.2.1.1 Vozidlo bylo zahrnuto v obchodním majetku	326
20.4.2.1.2 Vozidlo bylo v minulosti předmětem finančního pronájmu	326
20.4.2.1.3 Vozidlo bylo v minulosti předmětem operativního pronájmu	327

20.4.2.2	Zahraniční pracovní cesta u vozidla nezahrnutého do obchodního majetku	327
20.4.2.3	Ostatní daňové výdaje u vozidla nezahrnutého do obchodního majetku	328
20.4.3	Vozidlo najaté (operativní pronájem)	328
20.4.3.1	Ostatní daňové výdaje	328
20.4.4	Vozidlo najaté (finanční leasing)	329
20.4.4.1	Ostatní daňové výdaje	329
20.4.5	Vozidlo vypůjčené	329
20.4.5.1	Zahraniční pracovní cesta u vozidla vypůjčeného	329
20.4.5.2	Ostatní daňové výdaje	329
20.4.6	Podnikatel používá vozidlo a není na pracovní cestě	330
21	Podání daňového přiznání	331
21.1	Jaké typy daňových přiznání se používají	331
21.2	V jakých lhůtách se daňová přiznání podávají	333
21.2.1	Základní termín pro podání přiznání	334
21.2.2	Přiznání zpracované a podané daňovým poradcem nebo advokátem	334
21.2.3	Podání přiznání ve lhůtě prodloužené správcem daně	335
21.2.4	Podání daňového přiznání za zemřelého	335
21.2.5	Sankce za pozdní podání daňového přiznání	336
21.3	Vlastní podání daňového přiznání	337
21.3.1	Kdy má poplatník povinnost podat daňové přiznání	338
21.3.2	Kdy je vhodné podat dobrovolně daňové přiznání typu „A“	341
21.4	Opravné daňové přiznání	341
21.5	Dodatečné daňové přiznání	342
21.5.1	Dodatečné daňové přiznání „směrem nahoru“	342
21.5.1.1	Podání dodatečného daňového přiznání před pravomocným stanovením daně	343
21.5.1.2	Nepřípustné podání dodatečného přiznání	343
21.5.1.3	Pozdní podání dodatečného daňového přiznání	344
21.5.2	Podání dodatečného daňového přiznání „směrem dolů“	344
21.6	Samostatný základ daně	345
21.7	Daňové přiznání při prohlášení nebo zrušení konkurzu	346
22	Placení záloh na daň z příjmů	349
22.1	Zálohové období	349
22.2	Poslední známá daňová povinnost	350
22.3	Výše a periodicita záloh	351

22.3.1	Pololetní zálohy	351
22.3.2	Čtvrtletní zálohy	352
22.3.3	Placení záloh podle rozhodnutí správce daně	353
22.4	Kdo není povinen platit zálohy na daň a kdo platí snížené zálohy	354
22.4.1	Kdy se zálohy neplatí	354
22.4.2	Kdy se platí snížené zálohy	354
23	Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků	355
23.1	Struktura ZSDP a zásady daňového řízení	355
23.2	Co ZSDP upravuje	355
23.3	Základní zásady daňového řízení	356
23.3.1	Zákonnost	356
23.3.2	Součinnost, hospodárnost a rovnost při daňovém řízení	356
23.3.3	Hodnocení důkazů správcem daně	357
23.3.4	Neveřejnost a mlčenlivost	357
23.3.5	Posuzování obsahu právního úkonu	357
24	Místní příslušnost	359
24.1	Vlastní určení místní příslušnosti	359
24.1.1	Jak se určí místní příslušnost u fyzické osoby	359
24.1.2	Určení místní příslušnosti podle tzv. plátcovy pokladny	360
24.2	Změna místní příslušnosti	361
24.3	Chybné směrování platby nebo písemnosti	361
25	Registrace	363
25.1	Průběh registrace poplatníka	363
25.2	Registrace plátce	364
25.3	Registrační přihláška	364
25.4	Daňové identifikační číslo	364
25.5	Změny skutečností uvedených v registraci	364
25.6	Souhlas správce daně s ukončením činnosti	365
25.7	Vynětí z registrační povinnosti	365
26	Lhůty v daňovém řízení	366
26.1	Stanovení lhůt v daňovém řízení	366
26.2	Včasné splnění stanovené lhůty	366
26.3	Prodloužení lhůty	366
26.3.1	Prodloužení správcovské lhůty při první žádosti	367

26.4 Navrácení v předešlý stav	367
26.5 Případy, kdy nelze lhůtu prodloužit nebo povolit navrácení v předešlý stav	368
26.6 Posun posledního dne lhůty	368
27 Doručování	369
27.1 Jak se doručují písemnosti	369
27.1.1 Doručování písemností do vlastních rukou poštou	369
27.1.2 Doručování pracovníky správce daně	370
27.1.3 Doručení veřejnou vyhláškou	371
28 Placení daní	372
28.1 Základní pojmy	372
28.2 Způsoby placení daňových povinností	372
28.3 Označení platby daně	372
28.4 Den platby	373
28.4.1 Platby bezhotovostní	374
28.4.2 Platby hotovostní	374
28.5 Splatnost daňových povinností	374
28.6 Sankce za pozdní placení daně	374
28.6.1 Sazby penále	374
28.6.1.1 Základní sazba penále	374
28.6.1.2 Poloviční sazba penále	375
28.6.1.3 Dvojnásobná sazba penále	375
28.6.2 Období penalizace	376
28.6.2 Změna sazby penále	377
28.6.3 Platební výměr na penále	377
28.7 Přeplatky na dani	378
28.7.1 Použití daňového přeplatku	378
28.7.1.1 Použití přeplatku na úhradu nedoplatku na jiné dani	378
28.7.1.2 Vrácení přeplatku	378
28.7.1.3 Použití přeplatku jako zálohy na daň	378
28.7.1.4 Zánik přeplatku	379
28.7.2 Úroky z přeplatku	379
29 Místní šetření	380
29.1 Práva správce daně při místním šetření	380
29.2 Povinnosti osob, u kterých je místní šetření prováděno	380
29.3 Vlastní průběh místního šetření	380

30 Daňová kontrola	381
30.1 Výběr subjektů k daňové kontrole	381
30.2 Zahájení daňové kontroly	382
30.3 Povinnosti kontrolovaného subjektu při daňové kontrole	382
30.4 Práva kontrolovaného subjektu při daňové kontrole	383
30.5 Převzetí účetních dokladů a jejich vrácení	384
30.6 Zpráva o výsledku daňové kontroly	384
30.7 Stanovení daně za použití „pomůcek“	385
30.7.1 Co se rozumí pomůckami	385
30.7.2 Vyměření daně podle pomůcek a jeho důsledky	386
31 Vyměření daně	387
31.1 Průběh „fiktivního“ vyměření	387
31.2 „Odchylné“ vyměření	387
31.3 Dodatečné vyměření	387
31.4 Sdělení rozdílu na dani stanoveného platebním výměrem	388
31.5 Lhůty pro vyměření daně	388
32 Řádné opravné prostředky	390
32.1 Odvolání	390
32.1.1 Lhůta pro podání odvolání a jeho forma	390
32.1.2 Náležitosti odvolání	391
32.1.2.1 Absence předepsaných náležitostí	391
32.1.3 Lze vzít podané odvolání zpět?	392
32.1.4 Odkladný účinek podaného odvolání	392
32.1.5 Průběh odvolacího řízení	392
32.1.5.1 Kdy o odvolání rozhodne přímo správce daně	392
32.1.5.2 Postup odvolacího orgánu	393
32.2 Stížnost	393
32.3 Námitka	394
32.4 Reklamace	394
33 Použití mimořádných opravných prostředků	395
33.1 Obnova řízení	395
33.1.1 Nové skutečnosti	395
33.1.2 Předběžná otázka	396
33.1.3 Lhůta pro podání žádosti o povolení obnovy řízení	396
33.1.4 Vlastní průběh obnovy řízení	396
33.2 Přezkoumávání daňových rozhodnutí	397
33.3.1 Podmínky pro provedení přezkumného řízení	397
33.3.2 Průběh přezkumného řízení	397

33.3 Prominutí daně a jejího příslušenství	398
33.4 Opravy zřejmých omylů a nesprávností	398
33.5 Kdy nelze mimořádné opravné prostředky použít	398
34 Pokuty	400
34.1 Kdy se pokuta ukládá	400
34.2 Výše pokuty	400
34.3 Pokuta uložená rozhodnutím	400
34.4 Uložení pokuty v blokovém řízení	400
35 Správní poplatky	402
35.1 Přehled jednotlivých poplatků	402
35.2 Dodatečné zaplacení poplatků	403
35.3 Kdy se poplatek vrací	404
36 Daň silniční	405
36.1 Vymezení předmětu silniční daně	405
36.2 Osvobození od daně silniční	405
36.3 Kdo je poplatníkem daně	405
36.4 Vznik a zánik daňové povinnosti	406
36.5 Výpočet daně	406
36.5.1 Základ daně	406
36.5.2 Sazby daně	406
36.6 Snížení sazby daně	407
36.7 Zvýšení sazby daně	407
36.8 Slevy na dani	407
36.9 Prominutí daně	407
36.10 Podání přiznání	408
36.11 Platba daně a zálohy	408
37 Závěrečný příklad – vyplnění daňového přiznání	409
37.1 Zadání příkladu	409
37.2 Praktické řešení	411
Základní daňový kalendář na rok 2002	430
Rejstřík	437